

Fizor

Speciál

8. 4. 2006

40 □

výročí založení oddílu

Milí Jižané, rodiče, přátelé,
Jsem rád, že mohu psát předmluvu tomuto výjimečnému číslu časopisu Jižan. Podtitul speciál je zcela jistě na místě. Sbíрка článků, která se do tohoto vydání sešla, je opravdu ojedinělá. Hlavní nosnou část tvoří poutavý monologbratra Akely, atmosféru odlehčí průběh roznášení pozvánek v podání Kukliče a statistici (a že jich mezi námi bude) si pochutnají na přehledně podané historii našeho oddílu.

-Chlupáč-

OBSAH:

Rozhovor s bratrem Akelou

Nejstarší zápis z oddílové kroniky

Pozvánky na výročí aneb prochozené střevice a spoustu malých dobrodružství

Historie oddílu v datech

Ze starých zápisníků

Zaregistrujte se na www.mujoddil.cz!

Ústředí junáka zprovoznilo internetové stránky www.mujoddil.cz, na kterých se může zaregistrovat každý současný i bývalý člen junáckého oddílu. Vytvoří se tak postupně přehledná databáze všech skautů. Proto nebude po letech problém kontaktovat bývalého člena oddílu a naopak ten, kdo se bude jednou chtít do oddílu vrátit nebo se jen zajít podívat na schůzku, nebude mít problém svůj oddíl kontaktovat.

Zatím je nás zaregistrováno žalostně málo. Neváhejte a přihlašte se!!!

Pozvánky na výročí aneb prochozené střevíce a spoustu malých dobrodružství.

Na setkání u příležitosti 40. výročí oddílu jsme chtěli sezvat bývalé členstvo. Ku zjištění, kdo do oddílu chodil, nám posloužilo táborové lejstro. Ke jménům z lejstra jsme přiřadili adresy podle starých přihlášek a registrací. Některé se nepodařilo dohledat vůbec.

Vyzbrojeni seznamem a množstvím pozvánek jsme vyrazili do terénu (Kuklič a Marek). Náš první lov byl celkem úspěšný. Skoro vždy nás přijali vlídně, občas z nás měli i radost. Většinou jsme nezastihli přímo hledaného, ale ochotný rodinný příslušník přislíbil, že pozvánku předá. Pravda někdy komunikace poněkud vážla.

Zazvonil jsem na zvonek se jménem naší další oběti. Dobu se nic nedělo a pak se náhle ozvalo: „Nó, kdo jé!“ Řekl jsem, kdo jsme a co potřebujeme, což jsem říkal ten den už po několikáté takřka stejně, takže jsem si už připadal jako podomní prodejce. Ze sluchátka se ozvalo: „Cóó?“ Celou svoji řeč jsem tedy zopakoval: „Dobry den. Jsem Martin Baxa, Kuklič, ze skautského oddílu Jižní kříž a potřeboval bych mluvit s tím a tím.“ Načeš mi sluchátko odpovědělo: „Tady žádný Jižní kříž není!“ Pomalu jsem začal ztrácet trpělivost, a přestával věřit tomu, že zde pochodíme. „To já vim, že tam není!“ To jsme my tady dole a potřebujeme mluvit s tím a tím.“ „Jo tak, ale oni tady nejsou, tak jestli pro ně něco máte, tak jim to hod'te do schránky.“ Učinili jme tedy tak a s ulehčením jsme si odškrtli další položku ze seznamu.

Na druhou stranu někde komunikace nevázla vůbec. Bary se rozhovořil, že jsme pojali podezření, že jsme pro dnešek s roznášením skončili. U Medvěda jsme se taky dost zdrželi, ale stálo to za to, získali jsme informace, kdo se kam přestěhoval atp.

Není každý den posvícení. O tom jsme se přesvědčili při jedné z našich dalších výprav. Poměr neobjevených ku zastíženým byl 5 : 4. Mordié, to se ty lidi musí pořád stěhovat?

Dělat poslíčka je časově dosti náročné. Člověk musí všude možně po městě a mnohdy nelogické číslování domů znepřijemňuje práci. Občas se stane, že v domě bydlí více rodin stejného příjmení. Člověk vždy zazvoní napřed na toho nepravého a zdržení je na světě. A to nemluví o Koperníkovce, kde jsem uspěl až napotřetí.

Tak jako tak nás těší, že se nám podařilo dost pozvánek udat. A doufáme, že se většina oslovených objeví.

S hledáním bývalých členů nám pomáhal i sám slavný Sherlock Holmes.

Rozhovor se zakladatelem oddílu bratrem Akelou

Když jsme se rozhodli vytvořit časopis ke kulatému výročí založení oddílu, bylo nám jasné, že o komentář musíme a hlavně chceme požádat člověka nejpovolnějšího - zakladatele bratra Jana Kaceovského - Akelu. Hlavně z časových důvodů jsme nakonec po dohodě s Akelou přistoupili k netradičnímu rozhovoru. Sepsal jsem otázky, Akela mi na ně odpověděl a poslal je poštou. Na lístku přiloženém v dopise stálo: „*Když jsem to dopsal, mám pocit, že je to spíš přednáška pro lesoškoláky než čtení pro děti.*“ Ale já věřím, že si každý v Akelově vyprávění najdeme řadu zajímavých momentů, které hrály roli ve zrodu a fungování oddílu, řadu zajímavých myšlenek a názorů a že nás tři stránky poutavého monologu nadchnou.

-Chlupáč-

1. Co Tě vlastně přivedlo k myšlence založit v roce 1966 skautský oddíl?

2. Jaké to bylo, když byl skauting zakázán? Věřil jsi, že někdy budeš moci něco udělat k jeho znovuoživení?

Vysvětlení k oběma otázkám trochu souvisí. Měl jsem štěstí, že již ve svém dětství jsem potkal skauting. Bylo to v roce 1939. Ale než jsme se tehdy stačili nadechnout, byla naše republika zdecimována, z okleštěného prostoru Čech a Moravy se stal protektorát a skauting byl zakázán. K tomu majetek zabaven, mnozí činovníci byli zatčeni, někteří popraveni, někteří uprchli do zahraničí. Celý svět byl ve válce.

V roce 1945 jsme prožívali nadšení z obnovy činnosti Junáka. Ale po třech letech skauting opět zakázali tentokrát komunisté! Ubíhaly roky a vůbec nebylo jasné, jak tato doba temna potrvá dlouho. Někteří skautští činovníci se pokoušeli skrytě s mládeží dále pracovat, což bylo velmi riskantní! Komunistická vláda uplatňovala vůči skautům snad ještě tvrdší postihy než hitlerovské Německo. Řada skautských vůdců byla vězněna na 6 (např. bratr Čingo) nebo až 12 let (např. bratr Navrátil)!

"Komunistická vláda uplatňovala vůči skautům snad ještě tvrdší postihy než hitlerovské Německo".

S běžícími léty všichni skauti předčasně zestárlí - z desetiletých světlušek byly najednou třicetileté maminky, z našich mladých vůdců byli náhle starší páni! Na skauting našeho dětství a mládí mohli jen s lítostí vzpomínat.

V té době jsem se se svými dětmi a s dětmi z okolí občas hrával nějaké hry ze skautského archivu a také jsem vyprávěl zážitky z dětství. U nás v rodině pojem skauting byl symbolem něčeho správného, smysluplného, něčeho, co přináší radost, dobrodružství i užitek.

Oba naši synové chodili tenkrát do školy v blízkých Černicích. O našich hrách tam dost vyprávěli. A tak učitelé a vedení školy se na mne obraceli, jestli bych tam nevedl nějaký oddíl, protože na každé škole povinně fungovala pionýrská skupina. To jsem ovšem odmítal, protože tato organizace byla výplodem a cílevědomě vychovávanou zálohou minulého režimu. Navíc její vznik přímo souvisel se zákazem Junáka.

Ale přišel rok 1966. pocítil jsem, že ve společnosti začíná docházet k neklidu, začalo se hlasitěji hovořit o nutnosti změn. Uvědomil jsem si, že je třeba využít vhodných podmínek na škole v Černicích k pokusu o obnovení skautingu alespoň v místních možnostech. Přijal jsem tedy na škole v Černicích tu funkci vedoucího oddílu s podmínkou, že budu organizací i program dělat podle svého. A tak se 8. dubna 1966 v prvním patře školy v učebně pana učitele Jílka sešlo asi 40 chlapců ze třetí, čtvrté a páté třídy. Byli to první členové úplně nového oddílu. V týmu vedení oddílu jsem měl 3 poddůstojníky letectva (rádi převzali přezdívky Tapin, Achim a Hogan) a také místního mladého muže - Fandu Švantnera. Hned na první ustavující schůzce byl přijat název oddílu Vlčata. Nebylo sice ještě možno vyhlášovat, že jde o skautský oddíl, ale od samého počátku tomu tak bylo!

Měli jsme bohatou činnost, dynamický program (např. jsme plnili upravenou Junáckou stezku zdatnosti pod názvem „Dobrá stopa“) hráli jsme nevšední hry, chodili na výpravy atd. Zejména jsme v junáckém duchu pečovali o pěkné přátelství, o disciplínu, o morálku - a vůbec dobrou atmosféru v oddíle. Úroveň i zdatnost oddílu se výrazně zlepšovaly. Rodiče i škola byli nadšeni.

3. Oddíl v roce 1966 a po revoluci. V čem byly a jsou největší rozdíly?

Z toho, co jsem řekl o začátcích oddílu, je patrné, že se náš oddíl hned lišil od ostatních v okolí! Chlapci na to byli hrdí a většina z nich se o všestranně dobrou úroveň oddílu velmi snažila. Dbali na své chování, na kázeň, na výsledky ve škole atd. Tomu vydatně pomáhala řada her a soutěží a vynikající spolupráce se školou. Musím zde připomenout, že při

zrodu oddílu bylo vašim předchůdcům v té době 9 až nejvýš 11 let! A jedenáctiletí hoši už byli v oddíle těmi, kdo ostatní vedli, učili, pomáhali jim a zastávali různé samostatné úkoly. Díky venkovskému prostředí bylo

zde v té době méně rušivých vlivů a většina hochů měla svůj oddíl jako osu každodenního programu a střed svých zájmů.

Po revoluci v listopadu 1989 se opět zvedla báječná vlna nadšení pro rychlou obnovu skautingu. Také náš oddíl, který jsme již v roce 1968 přejmenovali na „JIŽNÍ KŘÍŽ“ (jednak naše „vlčata“ léty vyrostla a jednak jsme byli oddílem na jižním okraji města) svolal po létech schůzku svých bývalých členů. Šlo se asi 12 pánů středních let a bylo to pro všechny velkým zážitkem. Dohodli jsme se, že oddíl bude pokračovat v činnosti a v této fázi bude vedení oddílu tvořit tým: Lednáček, Jarín, Willy, Bedlák a Bary. Roli záštity oddílu si ponechali Akela a Věrka.

Představte si, že všichni činovníci oddílu už v roce 1990 hned složili vůdcovské zkoušky a absolvovali Západočeskou lesní školu (která se u nás pořádala jako první v republice po třetí obnově Junáka!).

Členstvo oddílu ovšem tvořili sami nováčci!

Oddíl se hned snažil navázat na své tradice. Činnost byla pravidelná, program dost pestrý, většinou zajímavý a dobrodružný. Vlivy prostředí, ve kterém žili chlapci mimo skauting, nebyly ale vždy příznivé. Také věkem se lišili noví členové oddílu od těch, co oddíl zakládali. Bylo jim už 12 až 15 let. Ale většina Jižanů skautskou ideu i program brzy přijala pomohla úroveň oddílu zlepšovat.

Myslím, že tehdy v roce 1990 bylo důležitou hnací silou v našem oddíle nadšení stejně jako v roce jeho založení před dvaceti čtyřmi léty.

Jaký je stav v našem oddíle po čtyřiceti letech - v roce 2006 to už mohou lépe popsat současní jeho vedoucí i členové. Věřím, že úvodní zvolání našeho pokřiku „K počtě vlajku výš my jsme JIŽNÍ KŘÍŽ!“ je stále oprávněné!

4. Jak se díváš na budoucnost skautingu? Je stále moderní, měl by být moderní nebo se držet tradic?

V jedné písemné práci k Vůdcovské zkoušce uvedl adept: "...ať skauti ze šedesátých let chtějí nebo nechtějí - skauting se změnil a oni už na to nestačí...".

Zeptal jsem se toho bratra, zda má na mysl, že už v roce 2005 nemusí junák tolik mluvit pravdu nebo že už nemusí chránit přírodu. Nebo snad už není třeba, aby plnil své osobní povinnosti odpovědně - a také jestli při závodech se už teď může klidně podvádět a zda už teď má skaut právo vůči malým a slabším být hrubý a necitelný...

Ne - to ne! Říkal mi ten mladý muž.

A v tom to právě je. Je třeba ujasnit si pojmy. Skautská idea byla popsána už velmi dávno soustavou různých hesel, které vyjadřují náš vztah k zachování zásad určitého životního stylu. Ale toto se právě vůbec nezměnilo!

"Skauting je třeba chápat jako životní styl..."

Co se změnilo dobou a vývojem společnosti, jsou podmínky, prostředky a možnosti uskutečňování našich představ harmonického životě. Samozřejmě, že prostředí, ve kterém žijeme, má vliv na vývoj společnosti - ale nenutí nás, abychom nosné ideje skautingu narušovali, bourali nebo prostě znevažovali.

Skauting je třeba chápat jako životní styl, ne jen jako program pro volný čas. Skautská výchova má za cíl budovat základy charakteru, základy slušného občanství a rozvíjet smysl pro službu celku. Učí lásce k přírodě, vychovává k ochraně životního prostředí a lidských výtvorů, rozvíjí praktické dovednosti, fyzickou zdatnost a další vlastnosti.

K hlavním výchovným metodám našeho hnutí stále patří výchova pobytem v přírodě, členství v malých skupinách, učení v činnostech, rozvíjející a stimulující programy a romantické prvky ve výchově.

Z těchto důvodů jsem přesvědčen, že pro výchovu mládeže ke slušnému občanství je služba naší skautské organizace prospěšná stejně v roce 2006, jako byla před desítkami let.

Na svoje tradice a na svou historii mohou být skauti právem hrdí, protože jsme vždy stáli na straně pravdy, humanity, demokracie a svobody - což byl také důvod, proč nás totalitní režimy nacistů a komunistů nenáviděly.

5. I když už neskautuješ přímo v „Jižním kříži“, sleduješ, jak se oddíl, který si založil, dál vyvíjí?

Od roku 1990 jsem musel věnovat svoji pozornost, svůj čas a své síly především všemu, co souviselo s obnovením činnosti Junáka v Západních Čechách po mnoho desítek let trvajících nečinnosti. Bylo třeba podchytit nadšení a iniciativu bývalých i nových členů, bylo třeba obnovit organizační síť, zásadně zlepšit vztahy mezi středisky a okrasy, bylo třeba uvést do činnosti systém přípravy rádců a vůdců na kvalitní metodické úrovni, bylo třeba aktivovat systém vzdělávání dospělých, zřídit Lesní školy, Lesní kurzy, zajistit pořádání zkoušek čekatelských i vůdcovských atd. Přijal jsem službu také v několika skautských funkcích, podílel jsem se na pořádání velkých akcí v oblasti, často jsem se účastnil aktivit skautských jednotek mimo Plzeň, spolupráce s Ústředím atd. Aktivní spolupráci při vedení oddílů už jsem se nemohl věnovat. Avšak zůstávám stále „Jižanem“ a o životě našeho oddílu jsem průběžně informován.

Jsem rád, že dobré úmysly, které jsme měli při vzniku oddílu, se promítají do života „Jižního kříže“ i v této době!

6. Co bys chtěl vzkázat těm, kdo se díky Tobě ke skautování dostali, všem, kteří alespoň krátký čas prožili ve skautském oddíle.

Moji bratři! Všem vám vyslovuji svoje uznání a dík za vše, co jste v uplynulém období vykonali pro rozvoj skautingu a také za vše, čím jste se podíleli na vytváření hezkých chvil, které jsme spolu prožili. Asi nebylo vše ideální a bez chyb - ale rozhodně převládaly příznivé prožitky! Přeji vám všem, aby vám nová doba přichystala jen samé krásy života, aby vás neopouštěl smysl pro humor, zaujetí pro skauting a úcta k ideálům, kterým jsme uvěřili!

Važme si svého skautského kmene, neboť on je toho pevnou zárukou!

Akelovi za jeho příspěvek děkujeme!

Čas díky

Máme velikou radost, že jsme se dožili 40. roku života. V naší radosti jistě nejsme sami, ale sdílí ji s námi všichni, kdo měli s oddílem co dočinění. (Členové, rodiče, bývalí členové, fanoušci...) Jak by také ne, když mnozí z nich sledují vývoj oddílu již dlouho a sdílí s ním všechny jeho radosti a strasti. Mnozí z nich přiložili nezřídka ruku k dílu a v případě potřeby podali ochotně pomocnou ruku. Za to jim patří náš dík a uznání!

Pochopitelně dosažením této pomyslné mety nekončíme a ani nehodláme svoji činnost nikterak omezit. Ba právě naopak. Proto budeme rádi, když ani externí pomocníci nepoleví ve svém úsilí a budou nám i nadále všemožně pomáhat. Uvítáme i nové pomocnické tváře a pomoc jakéhokoli druhu. Chce to jen trochu fantazie (Pracuji v papírně, tak to bych jim mohl dohodit nějaký kartony. A vida sousedka má potomka, že on by mohl chodit do oddílu. To se jim musím zmínit. Mám přebytečný to a to, že ono by se jim to hodilo na tábor.....) a trochu dobré vůle.

Zkrátka jak již bylo řečeno, Všem Děkujeme a těšíme se na další (i na novou) spolupráci.

-za celý oddíl Kuklič-

Nejstarší zápis z oddílové kroniky

„Pro věčnou připomínku hezkých chvil, které jsme spolu my, koši z Černic a okolí, prožili v našem jedinečném oddíle, začínáme psát tuto kroniku. Nebude to jen svědectví o bohaté činnosti oddílu, o velkém přátelství, o neobyčejných hrách, o potížích v honbě za body, o cestě po „stezce zdatnosti dobré stopě“, ale doufáme, že zápisy v kronice budou také svěžím a legračním počteníčkem pro každého, kdo se bude chtít potěšit našimi pestrými zážitky!“

Na třídním aktivu v černické škole přislíbil p. Jan Kacerovský, toho času kapitán čs. Armády, že se ujme vedení jednoho z oddílů organizovaných Pionýrskou organizací na škole, ovšem za podmínky souhlasu s určitými „úpravami“. Učitelský sbor i přítomní rodiče bezvýhradně souhlasili, a tak byl dán základ k vytvoření oddílu chlapců ze 3., 4. a 5. třídy, nesoucího název VLČATA.

Dne 8. 4. 1966 v 15 hodin se v učebně 5. třídy sešlo 21 chlapců a 4 vedoucí (Akela, Hogan, Tapin a Franta Svantner). Oddíl byl dále rozdělen do tří družin po sedmi chlapcích podle tříd a přátelství.

Družiny dostaly hned první úkoly: Naučit se obřadu zahájení a ukončení schůzky, zvolit si název družiny a další.

Na úvod schůzky zvolá vždy Akela „Buďme svorní!“ a oddíl hromově odpoví „Hnědí je barva naše!“. Na závěr vždy Akela vyhlásí jeden z bodů Zákona vlčat.

Oddíl měl od začátku plně skautský program i charakter. V roce 1968 se oddíl přestěhoval na Plzeňskou cestu (Slovany, nad řekou za Homolkou), kde jsme si postavili klubovnu jednu ze tří, které tam v té době vyrostly. Oddíl už nesl název Jižní Kříž. V té době byl totiž v Plzni „nejdále na severu“ oddíl Severka no a my byli nejdál na jih.

V roce 1972 byl oddíl vedením Pionýrské organizace direktivně rozpuštěn a musel opustit klubovnu. Pokračovali jsme v Tělovýchovné jednotě Lokomotiva jako oddíl TOM 4702 až do června roku 1974, někteří členové pak s oddílem Peřej ještě dále v ochránářské organizaci Tis, kde vedl jeskyňáče br. Wapusk.

Oddíl od založení do přerušení činnosti v roce 1974 vedl Akela. Od roku 1968 do roku 1974 prošlo oddílem 57 členů. Společně jsme uskutečnili tři tábory: Mravenčí tábor r. 1970 v Trpistech a v l. 1971 a 1972 tábory v Chrašticích, a to vždy se 7. odd. dívek „Peřej“, který vedla sestra Eva Rajská (Skalníková). Velký důraz jsme vždy kladli na růst zdatnosti a proto hoši v oddíle splnili podmínky velkého množství různých zkoušek jen odborek bylo splněno 158!

Uplynulo mnoho let nesvobody. Přišel 17. listopad 1989, byl československý Junák a skauti v Plzni opět vztyčili prapor. A pak, v sobotu 3. února 1990 ve 14:00 hodin, se koná sněm bývalých členů našeho oddílu a začínáme!

Poznejte deset rozdílů

Nápověda: První fotografie je Kladrub z roku 1991. Druhá z tábora na Kosím potoce v roce 2004.

Historie oddílu v datech

Léta šedesátá

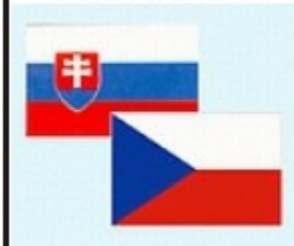
1966, březen kpt. Jan Kacerovský přislíbuj
založení oddílu při ZŠ Černice pod oficiální záštitou PO
1966, 8. 4. zakládací schůzka oddílu,
zakládajících členů 21 + 4 vedoucí, název Vlčata
1967 oddíl přejmenován na Jižní Kříž, podle
geografické polohy tehdejšího působiště v rámci města Plzně
1968 stěhování do nové klubovny na
Plzeňské cestě

Léta sedmdesátá

1970 1. tábor, Trpistry
1971 2. tábor, Chrašťovice
1972 3. tábor, Chrašťovice
oddíl rozpuštěn vedením PO, pokračuje jako TOM 4702 pod
TJ Lokomotiva
1974 nucené ukončení činnosti oddílu TOM
4702, někteří členové pokračují v organizaci pro ochranu
přírody Tis

Léta devadesátá

1989, 17. 11. „sametová“ revoluce
1990 obnoven Junák
1990, 3. 2. obnoven oddíl Jižní Kříž, vedení se
ujímá Jaroslav Voldřich - Jarín
1991 4. tábor, 1. v historii obnoveného
oddílu, Kladruby
1992 - 2005 5. - 18. tábor, resp. 2. - 15. od obnovení
oddílu, Kosí potok

21. století

2003 Jarín se vzdává funkce vedoucího
oddílu a předává ji Jindřichu Rykovskému - Rikimu
2006, 8. 4. 27. oddíl Jižní Kříž slaví 40 let od
svého založení
2016, 8. 4. 27. oddíl Jižní Kříž slaví 50 let od
svého založení
2066, 8. 4. 27. oddíl Jižní Kříž slaví 100 let od
svého založení

Kontakt:

Riki: 777 293 529

Petr: 606 179 234

Míra: 723 215 000

e-mail: jizni.kriz@seznam.cz

web: www.jizni.kriz-wz.cz

Kuklič: 723 215 934

Marek: 776 737 801 (šéfredaktor)